

«Mani bērni arī ies sporta skolā»

Ingrīda Avotiņa

Talsu novada sporta skolas biatlona trenerim Andrim Šņoriņam ir sācies desmitais darba gads, viņš te nostrādājis visus iepriekšējos deviņus. Andri zinu jau sen. Kādu reizi, pirms vairākiem gadiem, kopā ar fotogrāfu meklējām materiālu par sportu un nejausi iegājām Talsu sporta namā, kur tobrīd Andris Šņoriņš aizvadīja sporta stundu Talsu Valsts ģimnāzijas skolēniem. Ļoti izturētais jaunais pedagogs mūs tā vienkārši neizraidīja no zāles, bet laipni aprunājās, atļāva nofotografēt stundu. Jau toreiz nospriedu, ka vajadzētu ar viņu parunāt tā kārtīgāk. Gāja gadi, nu esam pie Andra ciemos.

— Esat talsenieks? Pastāstiet, lūdzu, par savu ģimeni! Vai bērniem, jūsuprāt, bija laimīgs laiks?

— Jā, pilnīgi noteikti esmu talsenieks, jo te dzimis, audzis un tagad strādāju. Manas pirmās mājas bija Laidzes pagasta «Rožlejas», kas atrodas starp Tālsiem un Laidzes pagastu — Pauruciemē. To laiku tur nebija nedz smalku māju, nedz asfaltētu ceļu. Pauruciemis neapsaubāmi bija lauki ar visu to krāšņumu. Manuprāt, tā varēja būt Laidzes kolhoza teritorija. Mana dzīve tolaik veidojās kā jau laukos ar saimniecību, kurā bija arī lopī — govīs, cūkās, vistas. «Rožlejas» dzīvoja mani vecāki kopā ar tēta mammu, manu vecmammu. Vasaras pagāja lauku darbos — vācu sienu, ravēju bietes, kaplēju dobos, rudepos vācu kartupeļus. Uzskatu, ka tas man vēlāk palīdzēja gan sportā, gan dzīvē, jo biju pieradis, ka man ir kaut kādi noteikti pienākumi, kas jāveic, tas rosināja atbildības izjūtu un disciplīnu. Abi ar māsu Kristīni bijām gandrīz vienaudži, viņa piedzima gadu agrāk. Kad biju piecus gadus vecs, piedzima brālis Mārtiņš, vēl pēc deviņiem gadiem ģimenē ienāca brālītis Jānis. Mana bērniņa bija jauka, jo augu mīļās ģimenē. Mamma Dzintra strādāja piekļāvā Talsu bērnu dārzā, tētis bija autogreiderists un traktorists toreizējā 18. Talsu ceļu rajonā. No tiem laikiem atceros ne tikai darbu, tāpat kopā ar tēti gājām un diemž mēķerēt. Kad vasarā braucām radi, mums gāja pavisam jautri — spēlējām visādas spēles, braukājām ar riteņiem.

— Kura ir jūsu skola? Kas palicis atmiņā no mācību gadiem?

— Mana skola caur un cauri ir Talsu 2. vidusskola, kur mācījos visus divpadsmit gadus. Ja man jautā, atbildu uzreiz: mans mīļākais priekšmets bija sports. Protams, skolas laiks bija interesants, arī mācības mani neapņēmušas, jo atzīmes saņēmu labas. Visi skolotāji atmiņā palikuši ar pozitīvam domām, nevaru izdalīt nevienu, kurš būtu mans mīļākais pedagogs. Visi bija labi, jo nebiju nekāds palaidnis, kas skolotājiem dara sirmus matas. Parasti par puikām saka — vai nu nerātnelis, vai pareizais. Laikam biju tomēr tas labais, jo atceros sevi kā apzinīgu skolēnu, kurš negāza nekādus podus, bet sekmīgi mācījos un labi sportoju.

— Kā jūs dzīvē ienāca sports, jo vecāki jau nesportēja, vai arī maldos?

— Mans tēvs kādreiz bija slēpotājs, kurš trenējās pie Kārļa Ūšina. Man treneris pat iedeva vienu bieldi, kur redzams tēta autobušs, kurā slēpotāji brauca uz sacensībām. Tētis mani jau pirms skolas pirmo reizi uzlika uz slēpēm. Tolaik tās bija no koka, vēl šobrīd atceros smaržu, kas nāca no nodarotām slēpēm. Atmiņā palikušas ainas no skaitājām ziemas dienām, kad padomju karavīri, kas mita Zvirgzdros, rindā vien slēpoja gar manām mājām. Aiz viņiem palika labas slēpju slēdes, pa kurām man patika braukt. Liekas gan, ka tolaik Talsu puika ziemas bija snieģainākas un aukstākas nekā tagad.

— Bet, ja runā par sportu... Gan to-

Andris Šņoriņš Talsu novada sporta skolā strādā jau desmito gadu. Ata Avotiņa foto

laik, gan tagad man patīk sports visā tā daudzveidībā. Pirmais sporta veids gan nebija biatlons, bet basketbols pie Arkādija Bajāra. Paraleli dejuju tautas dejas. Mamma un vecmamma pateica, ka man jāiet uz dejām, nevis uz basketbolu, jo mēģinājumi un treniņi notika vienā laikā. Manā klasē mācījās Toms Juhnevičs, un viņš man pastāstīja par treneri Ūšiju un biatlonu. Kādā trešajā klasē atgāju uz sporta skolas biatlona nodaļu, kaut arī deļošana bija jāpamet. Tagad domāju, ka tautas dejas nemaz nebija slikti, jo tās attīstīja ritma izjūtu, koordināciju. Arī tā saucamie lielie sportisti, piemēram, futbolisti uz savām nodarībām uzaicina deju speciālistus.

— Kāpēc izvēlējāties tieši biatlonu?

— Pieļauju, ka kaut kādā mērā mani iespaidoja arī tētis, kurš bija trenējis pie Kārļa Ūšina, lai gan Talsu 2. vidusskola nav iedomājama bez slēpošanas un biatlona. Citi varbūt izvēlējās šo sporta veidu, jo tur var saut. Man tas pavisam nebija galvenais, daudz vairāk saistīja slēpošana un skrīšana. Man patīk visas sporta spēles, un biatlona treniņos tās daudz spēlējām, lai sagatavotos fiziski vispusīgi. Jā, biatlona mums uzticījos visu šo laiku. Tas gan neizmēģināmu piedalīties sacensībās skrīšanā vai kur citur. Biatlons ir visa pamatā, tas gan. Un treneris Ūšijs ir liela personība. Vienu reizi arī esmu izjutis viņa stingro roku, jo biju pelnījis. Domāju, ka strādājot katram trenerim izveidojas savs trenera «rokraksts» — nianšes metodikā, lai sasniegtu augstus rezultātus, un trenerim Ūšinam arī bija savs unikāls trenera «rokraksts».

— Droši varu sacīt: ja mums nebūtu lielā entuziasta Ūšina, tad, ļoti iespējams, nopietna biatlona te nebūtu. Šis sporta veids radies astoņpadsmitajā gadsimtā Norvēģijā, kur ir daudz aukstāks klimats un nav problēmu ar sniegu. Kārļa Ūšina nopelnis ir tas, ka arī pie mums, kur sniegu redzam, tā teikt, augstos svētkos, biatlons saglabājas cauri gadu desmitiem.

— Ja cilvēks nopietni ir sportojis, jābūt arī labiem rezultātiem. Lūdzu, pastāstiet par saviem sasniegumiem!

— Pirmās sacensības noteikti bija skrīšana krosos vai stafetēs. Man vecāki ar rajonā ieņēmu vietas pirmajā trijniekā. Man patika garās distances, un vienmēr centos un arī finišēju viens no pirmajiem. Dažāda vecuma jauniešu grupās un junioru vecumā esmu bijis vairākkārtējs Latvijas čempions biatlona. Latvijas izlases sastāvā esmu piedalījies ziemeļvalstu biatlona sacensībās Somijā,

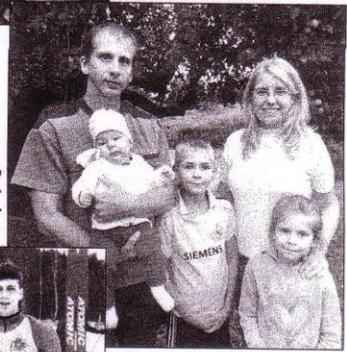
Šņoriņu ģimene: (pirmajā rindā no kreisās) dēls Andris, viņa vecākā māsa Kristīne, tētis Juris un mamma Dzintra.

→ Andris ar sievu Andu un bērniem.

↓ Andris Šņoriņš (pirmais no labās) Latvijas čempionātā biatlona Priekules, kad puisis vēl mācās vidusskolā. Albuma foto

Mazajam Andrim ir tikai nepilns gads.

«kēriens», bez kura neviens nebūtu sportists, var pateikt diezgan ātri. Teiksim, dažu nodarbību laikā. Noteikti zinu, ka šo «kērienu» var panākt ar nopietnu darbu arī tie, kam it kā sākmā nav tik labu dotību. Patlaban vairāk trenēju juniorus un 4.—5. klases skolēnus. Novērtējot nodaļas vecākos audzēkņus, teikšu tā — vairāki mīņeji varētu iekļūt valsts izlasē, jo spēju viņiem pietiek. Andrejs Zikovs uz sporta skolu atnāca vēl, bet ar darbu paņāca lieliskus sasniegumus. Mans brālītis Jānis Šņoriņš ir ļoti perspektīvs, viņš gan pašlaik vairāk trenējas Somijā. Andris Robalds cīnās par iekļūšanu junioru izlasē. Plinī krīmos vēl nav metušis arī Arvis Robalds, Reinis Korsunovs, Nauris Birkentāls, Ivo Lūdaks... Kaut kā iznāk, ka talseniekiem izlasē iekļūt ir grūtāk, esam nerātni izlases trenerim, tālāk no biatlona lielajām bāzēm Čēšis un Madonā, bet federācijā pašreiz vismaz pozitīvas jaunas pārmaiņas jaušamas līdz ar prezidenta maiņu.

— Teicāt, ka jūs bērni noteikti apmeklēs sporta skolu, tāpēc man jāsecina, ka esat precējies.

— Apņrecjies, kad mācījos trešajā kursā, tas notika 2001. gadā. Mēs ar sievu esam no vienas baznīcas draudzes. Ceļu pie Dieva izvēlējām pusesaudzā gados. Jauniešu pasākumos redzēju Andu, bet tā nebija mīlestība no pirmā mirkļa. *Kūkā* mani notika kādā nometnē pēc vidusskolas beigām. Draudzējāmie divus gadus, kamēr nonācām līdz Ligo vakaram, kad aicināju Andu kļūt par manu sievu. Tās bija skaistas, ar visu aicināšanās gredzenus. Anda man atbildēja: «Jā!» Es zināju, ka viņa man ir istā. Mēs jau draudzējāmies ar nopietniem nolūkiem. Salaulājāmie Talsu baptistu baznīcā 2001. gada nogalē, skaitās ziemas dienā. Mūsu kāzu datumu un dāvēt sievai ziedus kārtējā laulību jubilejā nekad neesmu aizmīrsis. Anda pasniedz augu valodu Talsu Valsts ģimnāzijā. Kaut gan strādājām vienā skolā, darba laikā ierīksties sanāk maz, jo mans laucījis ir sporta zāle un laukums, viņas — kabinets. Mums ir trīs bērni. Vecākais ir Adrians Māris, kuram ir astoņi gadi. Nākamā piedzima Annija, viņai ir pieci gadi. Pati jaunākā ir četrus mēnešus vecā Anete. Esmu ļoti laimīgs par savu ģimenes dzīvi. Pamazām arī ceļam sev mājā.

— Ja jūs tagad noķertu zelta zivtiņu, kādas būtu jūsu trīs vēlēšanās? — Esmu ar dzīvi apmierināts un pateicīgs Dievam par to, kā ir, un man zelta zivtiņu nevajag. ■

Pasaules studentu universiādē, kas norisinājās Polijā. Uz goda piedēstāla esmu kāpis vairākkārt, tas tiesa. Mani konkurenti bija arī tagad labi zināmie Kristaps Liebičs, Jānis Bērziņš, Edgars Piksons... Priekules notika Eiropas kausa izcīņa vasaras biatlona. Edgars Piksons startēja Latvijas pirmajā komandā, es — otrajā. Pirmajā etapā, kurā skrējām abi, viņam toreiz nācās man piekāpties. Tā kā zinu, kāda ir uzvaras garša. Kamēr nopietni trenējos sporta skolā, konkurēju ar Latvijas labākajiem biatlonistiem. Grībējās arī pirmajam, kā jau visiem sportistiem. Godīgi ciņā uzvarēt ir gandarījums. Un tas nenāca tikai kā dabas dota dāvana, biju centīgs treniņos, nevienu nodarbību neizlaižu tāpēc, ka negribētu uz to iet. Pēc skolas, ejot uz treniņiem, vienmēr pārņēma priecīgs noskaņojums. Šķērslis treniņiem nebija pat 9. klasē lauzta roka (negadījums uz ledu), uzliku ģipsum virsū tēva lielo darba čimdu un kādu pusotru mēnesi tā arī trenējos, slēpot ar ieģipsētu roku, un pat Talsu rajona slēpošanas sacensībās savus treniņu biedrus pamanījos apsteigt, izcīnot pirmo vietu ar tādu roku. Visu darju kārtīgi un ar mērķi.

— Kad beidzāt vidusskolu, droši vien ilgi nebija jādomā, ko darīt tālāk? Skaidrāks par skaidru, ka izvēlējāties studijas Latvijas Sporta pedagogijas akadēmijā?

— Jā, citu domu nebija, vēlējos saistīt savu tālāko dzīvi ar sportu. Iestājos akadēmijā un, lai Zemessardzē, studentu bataljonā, lai nevajadzētu iet dienestā. Zemessargiem tas nebija jādara. Jāatzīst, ka studiju laikā vairs tik nopietni kā agrāk netrenējies. Jutu, ka lielajam sportam man nebija tik laba veselība. Nekā nopietna, un tomēr. Sapratu, ka mans tālākais ceļš nebūs profesionālās sports. Protams, kaut kādās spēju robežās varu sevi nodarbināt, bet tomēr pienākt tā saucami «iespējīgiem». Man nebija pārliecības, ka vairāk nevaru, tomēr motivācija turpināt ar tādu pašu slodzi it kā pazuda. Ja tu tāds netiec Latvijas izlasē, ja laiks jāvelti arī mācībām, jādomā, kā dzīvē maizi nopelnīsi. Viss attīstījās tālāk tā, kā tam bija jānotiek. Tagad,

atceroties tos gadus, neko nenožēloju, jo esmu apmierināts ar to, kas ir.

Sabiedrība no mūsu sportistiem gaida pasaules, Eiropas un olimpisko spēļu medaļas, vīpsnājot par tiem, kas iegūst kādu 70. vietu. Zinoši cilvēki gan saprot, kāds mežoniņš darbs ieguldīts, lai būtu tas septiņpadsmitais. Kad paskatos, kāds tagad ir sportiskais līmenis biatlona pasaulē, gribas pat teikt, ka tur sacensās cilvēki roboti.

— Jau desmito gadu esat Talsu novada sporta skolas treneris biatlona nodaļā un sporta skolotājs Talsu Valsts ģimnāzijā. Iznāk, ka jums šis ir jubilejas gads.

— Un man nav problēmu būt trenerim un sporta skolotājam, jo, kā jau teicu, man patīk visi sporta veidi. Ja ko vajag, stundās cenšos skolēniem nodemonstrēt, uzskatu, ka tas ir arī pareizi, jo nevar prasīt no bērna to, ko pats nespēj veikt. Treniņi no stundām atšķiras, jo uz tiem nāk bērni, kas jau izlēmuši, ka trenēties biatlona, individuālajā sporta veidā, viņiem ir kaut kāda motivācija. Stundās jāapgūst viss, tomēr tagad mums dota liela brīvība izvēlēties, ko likt skolēnam izdarīt un iemācīties. Izglītības un zinātnes ministrija lielāko atbildību uzlikusi sporta skolotāju pleciem — lūdzu, paši domājiet, ko un kā darīsit! Stundās skolēnus cenšos nodarbināt pēc iespējas vispusīgāk, cik nu materiāli tehniskā bāze atļauj. Manuprāt, ar stundām vien nepietiek. Katram bērnam sportā ir jāatrod sava disciplīna. Un, ja to viņš pats izvēlēsies, būs rezultāti ne tikai sportā, bet visā dzīvē. Protams, sporta skola ir paredzēta augstiem sasniegumiem, te visi nekad nenāks un netrenēsies, lai gan katram tādi treniņi itin labi noderētu, pat ja negribi būt olimpietis. Man, piemēram, nav tādas domas, ka mani bērni varētu neiet sporta skolā. Jo vairāk kustēsies, jo pašam būs kvalitatīvāka dzīve. Sportam vajadzētu būt pozitīvai veselīgai atkarībai, lai jauniešiem neatliek laika negatīvam, degradējošam atkarībām.

— Vai treneris, ieraugot jaunu bērnu, kas atnācis uz sporta skolu, var pateikt, vai viņa iznāks labs sportists?

— To, vai bērnam ir tā saucamais